

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 การหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 1,813 คน จากโรงเรียน 185 แห่ง จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ 22 แห่ง โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 70 แห่ง ขนาดเล็ก จำนวน 93 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่าง

การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีวิธีการดังนี้

2.1 ใช้ประชากรจากโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยกำหนดขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น ได้แก่ ขนาดเล็ก
93 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 70 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ 22 โรงเรียน

2.2 สุ่มโรงเรียนเพื่อกำหนดเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์
ร้อยละ 50 ของโรงเรียนแต่ละขนาดแต่ละอำเภอและใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random
Sampling) โดยวิธีจับสลากตามรายชื่อโรงเรียนจำแนกตามขนาดแบบใส่คืน จึงได้โรงเรียน
ที่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 92 โรงเรียน แบ่งตามขนาด ดังนี้

2.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก 46 โรงเรียน

2.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง 35 โรงเรียน

2.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ 11 โรงเรียน

2.3 เจาะจงผู้บริหารโรงเรียนที่ได้รับเลือกเป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
ตามข้อ 2.2 ได้กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร รวม 92 คน

2.4 เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนแต่ละขนาดแตกต่างกันไม่มาก
จนเกินไป ผู้วิจัยจึงกำหนดครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามข้อ 1.2.2
เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยสุ่มแบบง่ายโดยวิธีจับสลากแบบใส่คืนจะได้ครูผู้สอนโรงเรียนขนาด
เล็ก โรงเรียน 2 คน ครูผู้สอนโรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนละ 3 คน ส่วนโรงเรียนขนาด
ใหญ่ กำหนดครูผู้สอนโรงเรียนละ 6 คน ได้กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน 252 คน ดังนี้

2.4.1 ขนาดเล็ก 92 คน

2.4.2 ขนาดกลาง 105 คน

2.4.3 ขนาดใหญ่ 66 คน

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน 92 คน
และครูผู้สอน 263 คน

2.5 เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บข้อมูลผู้วิจัยจึงกำหนดแยกโรงเรียนในแต่ละ
ขนาดตามอำเภอทั้ง 6 อำเภอ โดยใช้เกณฑ์ การกำหนดจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่ม
ร้อยละ 50 แต่เนื่องจากการพิเศษจึงได้โรงเรียนที่เป็นหน่วยการสุ่มแยกตามอำเภอและ
ตามขนาดดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดโรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครพนม เขต 2 แต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประชากร									กลุ่มตัวอย่าง								
	ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่			ขนาดเล็ก			ขนาดกลาง			ขนาดใหญ่		
	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)	โรงเรียน(โรง)	ผู้บริหาร(คน)	ครูผู้สอน(คน)
ท่าอุเทน	25	25	92	16	16	161	3	3	48	13	13	26	8	8	24	2	2	12
บ้านแพง	20	20	86	6	6	67	2	2	60	10	10	20	3	3	9	1	1	6
ศรีสงคราม	25	25	116	13	13	122	6	6	131	13	13	26	7	7	21	3	3	18
นาหว้า	7	7	47	11	11	110	5	5	125	4	4	8	6	6	18	3	3	18
โพนสวรรค์	9	9	35	16	16	169	6	6	126	5	5	10	8	8	24	3	3	18
นาทม	7	7	33	8	8	100	0	0	0	4	4	8	4	4	12	0	0	0
รวม	93	93	409	70	70	729	22	22	490	49	49	98	36	36	108	12	12	72

2.6 ดังนั้นจะได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 49 โรงเรียน มีกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 49 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 98 คน รวมทั้งสิ้น 147 คน

2.6.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 36 โรงเรียน มีกลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำนวน 36 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 108 คน รวมทั้งสิ้น 144 คน

2.6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 12 โรงเรียน มีผู้บริหาร จำนวน 12 คน และกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 72 คน รวมทั้งสิ้น 84 คน

2.7 ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 375 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 97 คน และครูผู้สอน จำนวน 278 คน

ตาราง 3 รายละเอียดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากร ในโรงเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง		กลุ่ม ตัวอย่าง		รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ท่าอุเทน	ขนาดเล็ก (13)					
	1.บ้านตาลปากน้ำ	1	6	1	2	3
	2.บ้านดอนแดง	1	5	1	2	3
	3.บ้านท่าแต่ปู่แก	1	4	1	2	3
	4.บ้านดอนดี	1	4	1	2	3
	5.บ้านน้อยทวย	1	6	1	2	3
	6.บ้านธาตุ	1	4	1	2	3
	7.บ้านหนองสาหร่าย	1	4	1	2	3
	8.บ้านนาฝักปอด	1	5	1	2	3
9.บ้านวังโพธิ์	1	4	1	2	3	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากร ในโรงเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง		กลุ่ม ตัวอย่าง		รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ท่าอุเทน	10.บ้านตาล	1	8	1	2	3
	11.บ้านโพนแดง	1	5	1	2	3
	12.บ้านดง	1	4	1	2	3
	13.บ้านปากทวย	1	3	1	2	3
	ขนาดกลาง (9)					
	1.ชุมชนบ้านไชยบุรี	1	8	1	3	4
	2.บ้านหาดกวน	1	12	1	3	4
	3.บ้านแก้วปัดโป่ง	1	13	1	3	4
	4.บ้านคำเตย	1	7	1	3	4
	5.บ้านท่าอุเทน	1	8	1	3	4
	6.บ้านโพน	1	7	1	3	4
	7.บ้านพนอม	1	13	1	3	4
	8.บ้านพะทาย	1	12	1	3	4
	9.บ้านนาข่าท่า	1	9	1	3	4
	ใหญ่ (2)					
	1.ชุมชนคำพอกท่าดอกแก้ว	1	19	1	6	7
2.อุเทนวิทยาคาร	1	11	1	6	7	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากร ในโรงเรียนกลุ่ม ตัวอย่าง		กลุ่ม ตัวอย่าง		รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
บ้านแพวง	เล็ก (10)					
	1.บ้านนายาง	1	2	1	2	3
	2.บ้านโคกสายทอง	1	2	1	2	3
	3.บ้านนางัว	1	4	1	2	3
	4.บ้านพืชผล	1	3	1	2	3
	5.บ้านนาเรียงโคกเจริญ	1	7	1	2	3
	6.บ้านแพวงโคก	1	2	1	2	3
	7.บ้านดอนบาก	1	3	1	2	3
	8.บ้านนายาง	1	2	1	2	3
	9.บ้านหัวหาด	1	2	1	2	3
	10.บ้านโพนทอง	1	4	1	2	3
	ขนาดกลาง (3)					
	1.บ้านนาเซ	1	13	1	3	4
	2.ชุมชนไผ่ล้อม	1	14	1	3	4
3.บ้านป่าห้วาน	1	13	1	3	4	
ขนาดใหญ่ (1)						
1.อนุบาลบ้านแพวง	1	51	1	6	7	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ศรีสงคราม	ขนาดเล็ก (13)					
	1.บ้านดงหนองบัว	1	5	1	2	3
	2.บ้านดอนมะจ่าง	1	3	1	2	3
	3.บ้านดอนแดง	1	8	1	2	3
	4.บ้านนาเพียง	1	4	1	2	3
	5.บ้านศรีเวินชัย	1	5	1	2	3
	6.บ้านภูกระแต	1	5	1	2	3
	7.บ้านโพนงาม	1	6	1	2	3
	8.บ้านเหล่า	1	7	1	2	3
	9.บ้านจอมศรี	1	1	1	2	3
	10.บ้านปฎิรูป	1	5	1	2	3
	11.บ้านเชียงเซา	1	9	1	2	3
	12.บ้านดงขวาง	1	5	1	2	3
	13.บ้านโพนสว่าง	1	8	1	2	3
	ขนาดกลาง (7)					
	1.บ้านอีอูด	1	6	1	3	4
	2.บ้านนาชุมใหม่นิรมิตร	1	6	1	3	4
	3.ดอนถ่อนโคกกลางวิทยา	1	6	1	3	4
	4.บ้านยางงอย	1	5	1	3	4

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
ศรีสงคราม	5.บ้านนาจาน	1	8	1	3	4
	6.ชุมชนบ้านสามผง	1	6	1	3	4
	7.บ้านหาดแพง	1	8	1	3	4
	ขนาดใหญ่ (3)	1		1	5	6
	1.บ้านปากอูน (ปากอูนผดุงวิทย์)	1	41	1	6	7
	2.บ้านนาโพธิ์	1	19	1	6	7
	3.ชุมชนเอื้องก่อนาคี	1	24	1	6	7
นาหว้า	ขนาดเล็ก (4)					
	1.บ้านนาพระโนนห้วยแคน	1	4	1	2	3
	2.บ้านหนองบัว	1	6	1	2	3
	3.บ้านสามัคคี	1	5	1	2	3
	4.บ้านกุดน้ำใส	1	4	1	2	3
	ขนาดกลาง (6)					
	1.บ้านนาคอย	1	13	1	3	4
	2.บ้านอุณา	1	9	1	3	4
	3.บ้านตาลราษฎร์อุทิศ	1	11	1	3	4
	4.บ้านอุนยางคำ	1	9	1	3	4
	5.บ้านโคกสะอาด	1	14	1	3	4
	6.เหล่าพัฒนา	1	8	1	3	4

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
นาหว้า	ขนาดใหญ่ (3)					
	1.บ้านนาหว้า	1	31	1	6	7
	2.ชุมชนประสานมิตร	1	17	1	6	7
	3.ชุมชนนางัว	1	14	1	6	7
โพนสวรรค์	ขนาดเล็ก (5)					
	1.บ้านขามเตี้ยน้อย	1	6	1	2	3
	2.บ้านอ้อวังหมากเห็บ	1	5	1	2	3
	3.บ้านนาใน	1	5	1	2	3
	4.บ้านหนองท่ม	1	4	1	2	3
	5.บ้านบงคำ	1	8	1	2	3
	ขนาดกลาง (8)					
	1.บ้านโพนตูมหนองแสง	1	7	1	3	4
	ขนาดกลาง (8)					
	1.บ้านโพนตูมหนองแสง	1	7	1	3	4
	2.บ้านนาหัวบ่อ	1	15	1	3	4
	3.บ้านดงวิทยาคาร	1	9	1	3	4
	4.บ้านนาล้อมกุดตะกัล้า	1	7	1	3	4
5.บ้านนาเต่า	1	12	1	3	4	
6.บ้านด้าย	1	10	1	3	4	
7.บ้านจิวสร้างแก้ว	1	8	1	3	4	

ตาราง 3 (ต่อ)

อำเภอ	รายชื่อโรงเรียน	จำนวนบุคลากรในโรงเรียน		กลุ่มตัวอย่าง		รวมกลุ่มตัวอย่าง
		ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	
โพธาราม	8.บ้านโพธาราม	1	11	1	3	4
	ขนาดใหญ่ (3)					
	1.บ้านข่วงคลีชาติ	1	20	1	6	7
	2.บ้านค้อ	1	13	1	6	7
	3.บ้านห้วยไทรสมบูรณ์	1	15	1	6	7
นาทม	ขนาดเล็ก (4)					
	1.บ้านนาโคกโพธิ์ศรี	1	5	1	2	3
	2.บ้านดอนแดงดอนตู	1	4	1	2	3
	3.บ้านเหล่าส้มป่อย	1	4	1	2	3
	4.บ้านท่าพันไธสง	1	6	1	2	3
	ขนาดกลาง (4)					
	1.บ้านพันห้าวดอนตู	1	14	1	3	4
	2.บ้านนาทม	1	14	1	3	4
	3.บ้านหมู่มั่น	1	15	1	3	4
	4.บ้านหนองชน	1	10	1	3	4
รวมทั้งสิ้น		97	875	97	278	375

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ตามวิธีของ Rensis Likert Method ซึ่งสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบไปด้วย สถานภาพ ขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็น Check List

ตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นคำถามเกี่ยวกับองค์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำนวน 6 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมาก
- 3 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อย
- 1 หมายถึง ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 3 จำนวน 4 ด้าน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยมีความหมายของระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาก
- 3 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนน้อย
- 1 หมายถึง ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนน้อยที่สุด

วิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการและกำหนดขั้นตอนวิธีการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และประสิทธิผลของโรงเรียน เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ และเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างเครื่องมือสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้ว ไปหาคุณภาพ โดยดำเนินการดังนี้

4.1 นำสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (content validity) แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยข้อคำถามมีดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

4.1.1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย โพธิ์ใส คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.1.2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.1.3. ดร.คำพันธ์ อัครเนตร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

4.1.4 นายดำรงเดช วันนา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาหว้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

4.1.5. นายสมใจ พิมพ์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนาหว้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

5. ผู้วิจัยแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่างๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำเสนอที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ให้ความเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 10 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 14 คน ครูผู้สอน จำนวน 36 คน รวมทั้งสิ้น 50 ชุด เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

6.1 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน ที่ทดลองใช้ไปหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (discrimindction) และค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

6.1.1 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product-moment correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation) โดยตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ผลการวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก มีดังนี้

6.1.1.1. ค่าอำนาจจำแนกด้านองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีค่าระหว่าง 0.32 – 0.93

6.1.1.2 ค่าอำนาจจำแนกด้านประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าระหว่าง 0.61–0.95

6.1.2 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น มีดังนี้

6.1.2.1 ค่าความเชื่อมั่นด้านองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร มีค่าเท่ากับ 0.95

6.1.2.2 ค่าความเชื่อมั่นด้านประสิทธิผลของโรงเรียน มีค่าเท่ากับ 0.89

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนครถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปให้กลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 375 ฉบับ
3. รวบรวมแบบสอบถามคืนมาตรวจสอบและคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 375 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ดำเนินการจัดกระทำตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ
  - 1.1 การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง (index of Consistency: IOC) ของ Rovinelli & Hambleton
  - 1.2 การหาค่าอำนาจจำแนก ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item total Correlation) ของ Pearson

- 1.3 หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้การหาค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2.3 ค่าร้อยละ (Percentage)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
- 3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก และสมมติฐานข้อที่ 5 ประสิทธิภาพโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์ในการแปลงข้อมูลของ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121) ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้
4.51 – 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผล อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผล อยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผล อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/ประสิทธิผล อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 3.2 สมมติฐานข้อที่ 2 องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกัน และสมมติฐานข้อที่ 6 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความแตกต่างกัน ใช้สถิติการทดสอบค่า t (t-test) แบบ Independent Samples
- 3.3 สมมติฐานข้อที่ 3 องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่อยู่ในโรงเรียนขนาด

ต่างกัน มีความแตกต่างกัน และสมมติฐานข้อที่ 7 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความแตกต่างกัน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe-Method)

3.4 สมมติฐานข้อที่ 4 องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน สมมติฐานข้อที่ 8 ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว F-test (One way ANOVA) ในกรณีพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe-Method)

3.5 สมมติฐานข้อที่ 9 องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและประสิทธิผลโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กันทางบวก ใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson Product Moment Coefficient โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่เป็นบวกของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2551, หน้า 45) ดังนี้

1.0	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูงสุด
0.71 – 0.99	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันสูง
0.41 – 0.70	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
0.21 – 0.40	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ
0.01 – 0.20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์กันต่ำ

3.6 สมมติฐานข้อที่ 10 องค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารอย่างน้อย 1 ด้าน สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน ใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยนำผลการวิจัยที่ได้ มาจัดทำเป็นแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มาสร้างคำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย
 ใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียด
 ต่อไปนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โซชา ภาวะบุตร ประธานคณะกรรมการ
 บริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏสกลนคร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา สุวรรณไตรย์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา
 บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายสุทธิรักษ์ จันปุม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษานครพนม เขต 2
4. นายอรรถกานต์ อรุณไพโร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
5. นายวิบูลชัย ปิตะพรหม ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนา
 ทม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
6. นายประทวน ศิริเดชไชยวงศ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียน
 บ้านหนองบัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
7. นางอรรรรณี ไชยปัญญา ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนา
 คอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
8. นายประชา อ่อนสุระทุม ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านพันห้า
 ดอนตู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
9. นางดวงเดือน โรจนเศรษฐกุล ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านนา
 หัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
10. นางนวลจันทร์ ตระกูลวาง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านตาล
 ราษฎร์อุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2